

ЖЕРОМ ЛУБРИ

ТАЙНИТЕ
УБЕЖИЩА

enthusiast

ЖЕРОМ ЛУБРИ

ТАЙНИТЕ
УБЕЖИЩА

Превод от френски
Росица Ташева

enthusiast

София, 2021

Jérôme Loubry
Les Refuges

Copyright © Calmann-Lévy, 2019
Published by arrangement with SAS Lester Literary Agency & Associates
All rights reserved

Жером Лубри
Таїните убежища

© Росица Ташева, превод, 2021
© Яна Арзиропулос, дизайн на корица, 2021
© Стефан Пеев, наборен шрифт Veleka (SIL Open Font License), 2021
© Enthusiast – запазена марка на
„Алто комуникаейшънс енд пблшинг“ ООД, 2021

ISBN 978-619-164-389-9

На Лоан

*Mein Vater, mein Vater, und siehst du nicht dort
Erlkönigs Töchter am düstern Ort?
Mein Sohn, mein Sohn, ich seh es genau:
Es scheinen die alten Weiden so grau.*

GOETHE, *Erlkönig*

*Не виждаш ли, татко, не виждаш ли там
момите на царя как тичат насам? —
„Да, виждам ги, чедо, аз виждам — безспир
върбите се люшкат във сивата шир.“*

ГЪОТЕ, „Горски цар“

---

* Издателство „Народна култура“ – София, 1966 г. Превод: Димитър Стоевски

СЕПТЕМВРИ 2019

Франсоа Вилмен отвори вратата на аулата, пре-
доставена му от факултета в Тур, и покани студенти-
те да се настаят на амфитеатрално разположените
пейки.

– Добре дошли – започна той, като постави лаптопа
си на катедрата и го включи в мрежата.

С бежовия си вълнен костюм, издължен силует, олися-
ло теме и добре поддържана бяла брада професорът при-
личаше на един известен английски актьор. Разбира се,
поради младата си възраст малко от лицата, присъства-
щи в залата, знаеха кой е Шон Конъри. Но Вилмен поддър-
жаше тази прилика с немалко удоволствие – забавляваше
се с тяхното невежество, както ерудитът се радва на
простотията на необразования.

Изчака всички да седнат, после, когато слушателите
му насочиха вниманието си към него, намали осветле-
нието в залата и започна лекцията.

– На тази втора лекция ще ви запозная със случай от
осемдесетте години, който съм нарекъл „Убежището
Сандрин“. Както миналия път, първо ще изложя факти-
те, после ще преминем към въпросите. Предупреждавам
ви, излишно е да търсите информация в интернет или
да се ровите в младата си памет, за да си спомните слу-
чая. Няма следа от него никъде. И в края на лекцията ще
разберете защо...

Занимавай с нещо ума си...

Рецитирай си стихотворение например...

Така ще е по-лесно...

*Ще видиш, утре, когато учителката те изпита,
ще ми благодариш...*

Ела...

Приближи се... Така ще е по-лесно...

ПЪРВИ УКАЗАТЕЛ
ОСТРОВЪТ

1949

Валери решително хвърли пръчката, която се насочи към сивите облаци и очерта широка крива, преди да се приземи върху пясъка. Бежовият лабрадор незабавно се спусна към нея, захапа я, размаха опашка от удоволствие, а после се отправил към стопанката си, която с нехайна походка вървеше по плажа.

– Хайде! Донеси!

Валери се наведе, каза „браво“ на четириногия си другар, вдигна пръчката и отново я хвърли. Беше началото на есента, духаше лек и свеж бриз. По цялата брегова линия се разнасяше опияняваща миризма на сол и изхвърлени от вълните морски водорасли, а бледата светлина на едва пробудилото се слънце с мъка пробиваше покривалото от ниски облаци.

Всяка сутрин Валери и Гюс, двегодишното ѝ куче, се разхождаха по брега на океана. Неизменен ритуал. И при вятър, и при гъжд. Всекидневната разходка не беше само доказателство за приятелска близост. Тя позволяваше на младата жена преди всичко да вдиша с пълни гърди свободата, от която се бе лишавала в продължение на прекалено много години.

Валери остави за миг лабрадора, за да застане с лице към вълните, нежно плискащи се в краката ѝ.

Затвори очи и се заслуша.

Нищо.

Нищо повече от разбиването на приливните талази в

галечните скали и крясъка на чайките.

Никакво свистене на германска Щука в облаците.

Никаква тежка тишина като тази, която придружава падането на човекоубийствен снаряд.

Никаква противовъздушна сирена, приканваща жителите да се скрият в избите си.

Никакъв примирен шепот на хората, които се тъпчат в импровизираните си скривалища и не смеят да повдигнат глава от страх да не привлекат ужасната мълния с изтощения си от смъртен ужас поглед.

Валери въздъхна. После на устните ѝ се изписа усмивка. Отвори очи, в далечината забеляза миниатюрните очертания на сгушен в морската мъгла остров, след което се обърна към сградите по крайморския булевард. Лицето ѝ помрачня. Воалът на скръбта и на спомените се спусна над челото ѝ, но си беше обещала – и повторила преди час, докато обличаше якето си, – че няма да плаче. С Освобождението стигмите на войната не се бяха изличили. Счупени прозорци, изкормени фасади, осакатени покриви... *Ще трябва време, много време, за да се поправи всичко това*, помисли си, застанала с лице към разрушенията.

Едно издъжавкване я извади от мислите ѝ точно когато в гърлото ѝ започна да се образува буца. Глос лежеше на няколко метра встрани, без да мърда, очевидно ужасен от чайките, които се издигнаха над плажа, преди да пикират право надолу недалеч от него. Валери се доближи до кучето, клекна до него и го погали.

– Боим се от ято птици, а? – прошепна му тя насмешливо.

Само че тези чайки наистина бяха твърде много. Беше необичайно толкова голям брой от тях да се събере в небето и после да се спусне към пясъка. Обикновено те се групираха на ята по десет, най-много двайсет, рядко повече. Поне доколкото си спомняше. Докато в този

момент повече от сто, можеше да се обзаложи, махаха с крила и тракаха с клюнове във въздуха.

Какво може да има там?, запита се тя, докато се изправяше. *Добре де, стой тук, щом искаш, пъзльо. Аз ще отида да видя.*

Младата жена остави кучето, което изгаде кратко скимтене, заглушено от смеха на чайките, и се отправи към най-гъстото струпване, на петдесетина метра, на самия бряг. По навик, както когато тръгваше сама по улиците на квартала с купоните в ръка – да носи храна на майка си и братята си беше нейно задължение, – Валери се огледа, за да се увери, че нищо не я заплашва.

Не видя никого.

Декорът не се бе променил: от едната страна – безмълвните развалини, от другата – студеното и апатично море с едва видимия, подобен на камъче остров на хоризонта. Тревожните сенки, обитаващи тъмните ъгли на града, се бяха разсеяли отдавна, още с идването на американците. Погледите, които човек отгатваше, докато ходеше по улиците – враждебни или уплашени, по онова време бе трудно да се различат едните от другите, – вече не натежаваха на раменете до степен да те накарат да се превиееш, за да станеш по-незабележим.

Сега свободата позволяваше да изправиш гръб и да вървиш спокойно по плажната ивица. Но старите рефлексии на преследвания все още не бяха изчезнали.

Валери се намираше на десетина метра от чайките, когато те излетяха внезапно, несъмнено изненадани. Очевидно чак сега забелязваха присъствието ѝ. После, преценили, че заниманието им си струва риска, те шумно, задружно и решително отново се стрелнаха към пляска. Едва накацали върху тайнственото си съкровище (при излитането им Валери като че ли видя гървесен ствол), хвъркатите захванаха да се кълват помежду си

със страховитите си клюнове, да кряскам недоволно, да се оскърбяват взаимно и да се бият, разтворили широко криле. Като ги видеше, човек можеше да си помисли, че простата цел на тази ярост е смъртта, а не оцеляването. Че по силата на необяснима мимикрия чайките подражаваха на човеците и водеха поредната си война, точно както децата, които Валери бе срещала по улиците и които играеха на войници сред едни по-истински от реалността декори.

Нима след хората и птиците са полудели?

Стопанката на Гюс (който все така лежеше на пясъка и я следеше с уплашени очи) постоя неподвижно, наблюдавайки неустовата битка. Но някакъв бегъл образ я прободеше с ледения си шип точно в основата на гръбначния стълб. Студът се изкачи по гръбнака чак до устните ѝ, които, сковани от ужаса, който още не можеше да назоват, прошепнаха несъзнателно: *не е възможно*.

– Не е възможно.

Тази фраза отдавна бе изгубила своята плътност. Понятието за невъзможност беше насилено, осакатено от човешките същества. Бомбите над населението. Женските тела, захвърлени от войниците върху отломките на сексуалния им нагон. Децата, протегнали измършавелите си ръце през решетките на товарните вагони...

Вече нищо не беше невъзможно. Войната бе опустошила думите.

И все пак тя произнесе фразата още веднъж, неволно, като рефлекс на Павлов, придобит вследствие на повтаряща се безизходност.

Пръчката, хвърлена преди малко, лежеше в краката ѝ. Вдигна я, разтреперана, и направи няколко крачки. Миризмата удари сетивата ѝ. Превисе и остави стомаха си да изхвърли това, което му беше излишно. Но от спазмите произлезе само жлъчен сок. Когато болка-

та отмина, Валери се изправи, с опакото на ръката си избърса сълзите, които мускулните контракции бяха изтръгнали от очите ѝ, и гневно се загледа в армията пред себе си. *Това са само птици*, повтори си тя, за да си придаде смелост, *видяла си и по-лошо и си оцеляла, върви сега, само да провериш...*

Размаха пръчката във въздуха и се затича към чайките, като крещеше с всичка сила.

Десетки двойки крила яростно прошумяха, птиците излетяха и в общо бягство се понесоха към откритото море, надавайки звучни недоволни крясъци. Няколко неустрашими екземпляра се задоволиха да отстъпят леко и вперили любопитни очи във Валери, запърхаха върху изячните си крачка на два-три метра от тялото, освободено от покрива си от птичи пера.

– Господи – прошепна тя при вида на наядения труп.

Липсваше една ръка, както и долната част на единия крак. Лицето бе обърнато към пъсъка. Дълги и лепкави като водорасли коси ограждаха черепа. Там, където се виждаше, прозрачната кожа бе осеяна с рани, несъмнено дължащи се на птичите клюнове или на апетита на месоядните риби.

Младата жена бавно отстъпи. Хвърли кратък поглед наляво, в посока към сградите, опитвайки се да открие присъствие, към което да се отправя. Искеше ѝ се да може да извика за помощ, но бе неспособна да го направи. Мозъкът ѝ сякаш успяваше да ѝ предаде едно-единствено нареждане от първостепенна важност: да се отдалечи от детското тяло.

Междувременно някакво бързо движение вдясно привлече вниманието ѝ. Идваше от небето.

И се спускаше към морето.

Валери нямаше никакво желание да се обръща, за да разбере произхода на този злокобен танц. Искеше ѝ се да избяга от плажа и повече никога да не чуе дрезгави-

те крясъци, които я приканваха да се взре в далечината. Но нямаше сили за това. Обърна се бавно към скалистия силует на острова и се загледа в птиците. В очите ѝ избиха сълзи.

Сборището на чайките се бе разцепило на няколко групи, които една подир друга изпълняваха същия танц над различни точки от брега. Птиците пикираха към храната си и единствено прибоят, който грубо заливаше плячката им, нарушаваше хода на зловещия им пир.

Така, понякога скрити, понякога видими в зависимост от движението на плискащите се в брега вълни, се появиха и други тленни останки. Пет, шест, девет... Десетина купчини от плът и кости изплуваха от студената вода, всички ненормално подути от газовете на разложението, всички отчасти изядени от лешоядите.

– Господи...

Когато едва не се спъна във второ тяло (не съвсем тяло, по-скоро безкрак торс) и едно призрачно лице се взря в нея с празните си орбити, Валери се затича към крайморския булевард. Гюс я следваше по петите.

А зад гърба ѝ, като ехо на собствените ѝ вътрешни писъци, десетки изгладнели усти накълцаха тишината с присмехулния си крясък.

Жером Лубри
Тайните убежища

Превод *Росица Ташева*
Редактор *Петя К. Димитрова*
Коректор *Цвета Нинкова*
Дизайн на корицата *Яна Аргиропулос*
Предпечат *Яна Аргиропулос*

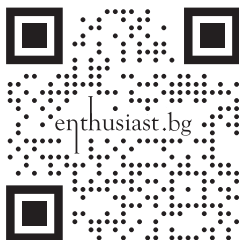
Френска. Първо издание
Формат 60x90/16
Печатни коли 22,5
ISBN 978-619-164-389-9

Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД
София, ул. „Кракра“ № 20
тел.: 02/ 943 87 16,
email: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ можете да закупите от
www.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

**ИЗУМИТЕЛНА, ОТКАЧЕНА И МАЙСТОРСКИ НАПИСАНА,
ТАЗИ ИСТОРИЯ ЩЕ ВИ НАКАРА ДА СКАЧАТЕ ОТ ИЗНЕНАДА
КЪМ ИЗНЕНАДА, ОТ УДИВЛЕНИЕ КЪМ КОШМАР.**

Наскоро установилата се в Нормандия Сангрин е помолена да изпразни дома на баба си, живяла сама недалеч от брега на малък остров.

Когато пристига на това сиво и студено място, Сангрин открива няколко възрастни обитатели, живеещи в нещо като затворено общество.

Всички те описват баба ѝ като очарователен и сърдечен човек – твърдения, които са много далеч от представите на Сангрин.

И все пак атмосферата на острова е изключително странна. След няколко часа, прекарани на него, Сангрин разбира, че обитателите му пазят тайни...

Нещо или някой ги ужасява. Но защо тогава никой от тях не напуска острова?

Какво се е случило с децата от набързо затворения летен лагер през 1949 г.?

Коя всъщност е била баба ѝ?

Няколко дни по-късно Сангрин е открита лутаща се на континента – цялата покрита в кръв, която не е нейна. Но чия е тогава?

www.enthusiast.bg

9 786191 643899

Цена: 20 лв.